

Novak nasuprot tome ustvrdio, da su otočki Neretljani bili od desetog pa sve do dvanaestog stoljeća posve nezavisni, a u najnovije vrijeme iznio je također Mijo Barada na temelju novih dokumenata i nove interpretacije već poznatih izvora, da je Neretljanska oblast kroz čitavo XI. stoljeće bila samostalna.² U vezi sa svojim tvrdnjama o sudbini Neretljanske oblasti u XI. stoljeću spomenuli su Rački, Klaić i Šišić nešto i o Korčuli. Rački, a po njemu i Klaić u svojoj *Povijesti Bosne* (g. 1882.), drži, da su Korčula, Mljet i Lastovo pripali u XI. stoljeću Zahumlju, dok isti Klaić u *Povijesti Hrvata* (g. 1899.) veli: »Osim triju župa neretavskih na kopnu (duvanjske, makarske i rastočke) biše pridruženi hrvatskoj državi i veliki otoci Brač, Hvar i Vis, a valjda i Korčula.«³ Šišić u svojoj velikoj *Povijesti Hrvata*, govoreći o granicama hrvatske države u XI. stoljeću, uzima Hvar kao njezin najjužniji otok, a u priloženoj historijskoj karti za vrijeme oko g. 1070. pribraja Korčulu, Lastovo i Mljet dukljanskoj državi. U drugom jednom djelu veli on: »Međuto već na početku XI. vijeka rasturila se Neretljanska oblast, pa je jedna, i to veća joj čest, naime kopnene županije: Rastok, Makar i Dolje, a od ostrva Brač i Hvar, pripala kraljevini Hrvatskoj, a druga manja čest, ostrva Korčula i Mljet Zahumskoj oblasti.« U bilješci k tome kaže: »O Korčuli je teško kazati nešto pouzdano u tom času; ali budući da nije pripala Hrvatskoj, mogla je pripasti samo Zahumlju odnosno samo Veneciji...«⁴ Dok su se citirani historičari izjasnili uglavnom za to, da je Korčula pripala u XI. stoljeću Zahumlju dotično dukljanskoj državi, dotle Stanoje Stanojević u historičko-geografskim kartama svoje *Istorije srpskoga naroda* i u svojem *Istorijskom atlasu*, označujući granice Bodinove države, stavlja Korčulu i Lastovo izvan njezina opsega, ali ne naznačuje, kome pripadaju.

Kasniji dubrovački ljetopisci vele, da je Korčula nekoć pripadala Zahumlju.⁵ Mislim, da se u ovom slučaju možemo u njih

² Dr. Mijo Barada: »Dinastično pitanje u Hrvatskoj XI. stoljeća« (*Vijesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku* L, p. 175).

³ Rački: »Hrvatska prije 12. vijeka glede na zemljišni obseg i narod« (*Rad Jug. akademije* 56, p. 88—89, 93), Klaić: »*Povijest Bosne*« p. 23—24 i »*Povijest Hrvata*«, svezak prvi p. 106.

⁴ Prvi citat iz »*Povijesti Hrvata*« p. 654, drugi citat iz njegova izdanja »*Ljetopisa popa Dukljanina*« p. 251.

⁵ Resti govoreći o navalni Nemanjina brata Sracimira na Korčulu od g. 1184. veli: »Ma intanto, essendo Strascimiro, altro fratello di Nemagna andato contro l'isole di Corzola e di Lissa (kako Jireček veli: pogrešno mjesto